Inovativnost u europskim okvirima

U zadnje vrijeme inovativnost je često upotrebljavana riječ. Ljudi od davnih vremena stvaraju ingeniozna otkrića. Danas nema niti jednog ozbiljnijeg teksta koji govori o dugoročnijim ili kratkoročnim ciljevima poslovanja, a da se ne ističe potreba za inovativnim djelovanjem. Temelj današnjeg poslovnog promišljanja je gospodarstvo zasnovano na znanju - drugim riječima situacija u kojoj imamo kontinuiranu inovativnost.

PIŠE: *dr. sc. Darko Huljenić*
FOTO: *iz korporacijskog fundusa*

Europski institut za inovativnost i tehnologiju (EIT) bio je aktivni sudionik zadnjeg skupa o perspektivi Lisabonskog sporazuma održanog početkom ožujka ove godine u Briselu gdje se raspravljalo o perspektivi i potrebi razvoja tehnologije i društva na europskim prostorima. Šef nadzornog odbora EIT-a, Dr. Martin Schumermans, tom je prigodom istaknuo „Europa ima izvanredno istraživanje, obrazovanje i poslovne centre, ali znanje i ideje ponekad ne uspijevaju naći pravi cilj odnosno ostvarenje. Europa tu mora biti bolja. Ključna stvar za uspjeh su ostvarene inovacije. Druga stvar je uvođenje strukturnih promjena u europski eko-sustav i potpuna integracija trokuta znanja koji se zasniva na visokom obrazovanju, istraživanju i poslovnim inovacijama. Za oslobađanje inovacijskog potencijala nužno je ukloniti granice između sveučilišta i gospodarstva te između podučavanja i istraživanja tako da se inicijativa preusmjeri na poduzetništvo koje će biti ljepilo i pokretač uspješnosti u trokutu znanja. Europa mora preuzeti odgovornost za stvarne isporuke vrijednih inicijativa.“

PREDUVJETI ZA USPJEŠNOST

Riječ inovacija najbolje se može opisati kao: novi način rađenja nečeg ili nova tvorevina koja je korisna. Cilj inovacije je pozitivna promjena – napraviti nekog ili nešto boljim. Inovacija obično vodi povećanju produktivnosti i postaje temeljni izvor povećanja dobrobiti u ekonomiji. Treba razlikovati inovaciju i otkriće (invenciju) jer inovacija znači primjeniti ideju u praksi, a invencija je otkrivanje neke potpuno nove stvari. Ako želimo govoriti o uspješnosti inovacija tada trebaju biti zadovoljena tri kriterija: prepoznata potreba, kompetentni ljudi s odgovarajućom tehnologijom i financijska podrška.

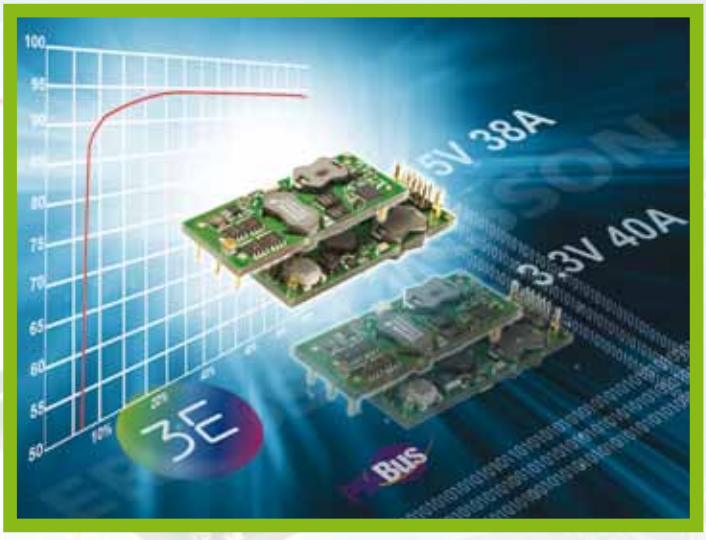

TKO SU NAJINOVATIVNIJI

Svjetska studija o inovacijskom indeksu za 2009. godinu pokazuje da je najbolja zemlja na svijetu Južna Koreja, ispred SAD i Japana. Švedska je četvrta i ujedno prva EU zemlja. U prvih 10 još su iz Europe: Nizozemska, Velika Britanija, Njemačka i Francuska. Inovacijski indeks pokazuje odnos između ulaganja u inovacijski proces (financije, obrazovanje, okolina) i dobivenog (patenti, transferi tehnologija, R&D rezultati, poboljšanja poslovanja).

Kada se govori o sustavnom pristupu inovacijama nužno je uvažiti činjenicu da inovacije traže kontinuirano prisustvo kreativne okoline. Osnovne postavke kreativne okoline su znanje, prvenstveno dobro poznavanje znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike.

U većini gospodarski razvijenih zemalja, s visokom razinom inovativnosti, to su elementi koji se djecu uče od najranijih školskih spoznaja. Bez dobre znanstvene pozadine imamo kratkoročnu i sporadičnu inovativnost. Kreativna okolina prvenstveno znači da imamo ljude koji su spremni preuzeti rizik i kompanije koje su strpljive i tolerantne prema greškama.

HRVATSKA PRAKSA

Gdje je Hrvatska u svemu tome? Hrvatska je pristupila dosljednom i institucionalnom stvaranju preduvjeta u kojima bi se kroz neko vrijeme mogli ostvarivati sustavni inovativni pomaci, a ne samo sporadični i pojedinačni iskoraci. Institucije su uspostavile neke nužne elemente za poticanje inovativnosti, a stvara se i trokut znanja u kojem se želi intenzivnije povezati gospodarstvo i sveučilište kao i poticanje poduzetničke klime. U dosta aktivnosti smo na početku i treba vrijeme i sazrijevanje okoline prije nego što ćemo imati sustavni i organizirani pristup i kontinuitet ostvarenja u inovacijama.